

Folkekirkenes Nødhjælp: Pandemien vil forårsage sult og vold i Afrika

Altinget

Af Birgitte Qvist-Sørensen, generalsekretær i Folkekirkenes Nødhjælp

15.04.2020

DEBAT: Coronavirussen er ikke i sig selv den største trussel for det afrikanske kontinent. De afledte konsekvenser kan forårsage alvorlige fødevareproblemer, som vil ramme de svageste, skriver Birgitte Qvist-Sørensen, generalsekretær i Folkekirkenes Nødhjælp.

De afledte konsekvenser af coronapandemien vil være en alvorlig trussel for Afrikas befolkning, skriver Birgitte Qvist-Sørensen, generalsekretær i Folkekirkenes Nødhjælp.

Coronavirus rydder alle dagsordener – også i Afrika.

Øget fokus på hygiejne er umiddelbart godt. Men hvis kampen mod virus betyder, at millioner ikke får mad på bordet, vil vold og social uro sprede sig hurtigere end virus. Vi ser allerede de begyndende tendenser.

Tiltagene mod spredning af coronavirus går stærkt på det afrikanske kontinent.

Beskedne 42, 33 og 21 tilfælde af coronasmittede har fået henholdsvis Kenyas, Ugandas og Etiopiens regeringer til at indføre forbud og drakoniske restriktioner.

Restriktioner, som dem vi kender fra asiatiske og europæiske lande. Arbejdspladser, skoler og kirker lukker, imens der indføres forsamlingsforbud.

Gennemsnitsalderen på det afrikanske kontinent er 19,7 år. Med en så ung befolkning uden penge på lommen avler arbejdsløsheden lynhurtigt sult. Og sult avler vold.

Birgitte Qvist-Sørensen, Generalsekretær, Folkekirkenes Nødhjælp

Problemet er, at de afrikanske regeringer ikke har økonomisk kapacitet til at give et medfølgende sikkerhedsnet. Derfor har tiltagene også nogle helt andre alvorlige konsekvenser, som især rammer flygtninge og fattige familier.

Halvdelen af alle jobs kan gå tabt

Der flourer et utal af beretninger og mobiloptagelser af menneskemængder i lande som Uganda og Kenya, der opløses af myndigheder med vold og skudsalver.

For at hindre smitten bliver ny lovgivning hastet igennem i mange afrikanske lande. Motorcykeltaxier er for eksempel gjort forbudt i Uganda, og fra den ene dag til den anden stod 50.000-60.000 – hovedsagelig unge mandlige – ugandiske chauffører uden job.

Mange af dem, der mister deres indtægt, lever i forvejen fra hånden til munden, og FN vurderer, at coronakrisen kan betyde, at halvdelen af alle job Afrika vil gå tabt.

Flygtninge er mest udsatte

I verdens største flygtningeområder har selve bekæmpelsen af coronavirus også en alvorlig social slagside.

I Kakuma-lejren i det nordlige Kenya betyder undtagelsestilstanden, at der ikke må samles mere end fem mennesker på én gang. Derfor er det vanskeligt at gennemføre uddeling af mad til de mange tusinde flygtninge.

Jeg frygter, at kampen mod coronavirus er ved at skabe en situation, hvor de fattigste og mest udsatte mennesker ikke får adgang til den mad og den hjælp, de har brug for.

I Gambella, som er et flygtningeområde i Etiopien, er problemstillingen, at der slet ikke er vandressourcer nok til at gennemføre de påkrævede håndvaskrutiner.

Og hvis vandet bliver brugt til at vaske hænder i, så mangler flygtningene hurtigt drikkevand og vand til dyrkning af fødevarer.

En større trussel for de fattigste

Lige nu vurderer Folkekirkens Nødhjælp ikke, at risikoen for at dø af coronavirus er den største trussel for Afrikas fattigste.

Vi ser faktisk en større risiko for at dø af de afledte konsekvenser af virusbekæmpelsen.

Bekæmpelsen af virus betyder, at de penge, som store humanitære organer tidligere brugte på fødevarer eller såsæd til flygtninge, nu i tiltagende grad vil blive brugt på sanitet, sæbe og håndvask. Ting, som utvivlsomt afværger virus, men som ikke kan spises.

Flere frygter – med god grund – at Afrika snart kan blive pandemiens epicenter. Men det er vigtigt, at coronavirus tackles anderledes end i vesten. Risikobilledet og demografien er nemlig radikalt anderledes.

Hvor 60 procent af de registrerede smittede med coronavirus i Danmark er over 60 år, og to procent af de registrerede smittede er under 30 år, er det kun 6,09 procent af den afrikanske befolkning, der lever mere end 65 år.

Gennemsnitsalderen på det afrikanske kontinent er 19,7 år. Med en så ung befolkning uden penge på lommen avler arbejdsløsheden lynhurtigt sult. Og sult avler vold.

Vold og accelererende fattigdom

Der er ingen tvivl om, at smittespredningen i Afrika kan løbe ekstremt hurtigt. Der er nærmest ideelle vilkår for virusspredning i flygtningelejre, i tætpakkede slumområder og i simple huse på landet.

Men inden vi når dertil, frygter jeg i højere grad, at tiltagene for at mindske spredningen af coronavirus kan kaste skrøbelige afrikanske stater ud i en tilstand med udbredt social uro, voldelige sammenstød og accelererende fattigdom.

Vi mærker allerede nu frustrationen hos alle de mennesker, der mister deres livsgrundlag som konsekvens af virusbekæmpelsen.

Folkekirkens Nødhjælp fastholder indtil videre størstedelen af sine humanitære aktiviteter. Virusforebyggelse og hygiejne fylder mere end tidligere i vores programmer, og vi har lige brugt 8,4 millioner kroner af vores akutmidler fra Danida på coronarettede indsatser.

På trods af det markant øgede fokus på virusbekæmpelse er det en klar prioritet, at hygiejneartikler ikke må erstatte fødevarehjælp, klimahjælp og anden livsnødvendig nødhjælp – for så er vi lige vidt.